

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **D. V. T.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**, se sídlem Loretánské nám. 5, Praha 1, proti rozhodnutí ministra zahraničních věcí ze dne 1. 3. 2018, č. j. 101094-3/2018-OPL, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 13. 3. 2019, č. j. 50 A 28/2018 – 65,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 13. 3. 2019, č. j. 50 A 28/2018 – 65, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalobce podal dne 20. 11. 2017 žádost o zaměstnaneckou kartu spojenou se žádostí o upuštění od osobního podání této žádosti u Velvyslanectví České republiky v Hanoji (dále jen „zastupitelský úřad“). Žádosti byly odůvodněny tím, že ke dni 31. 10. 2017 byl ukončen provoz systému Visapoint z důvodu přechodu na nový objednávací systém, který však dosud nebyl spuštěn.

[2] Usnesením ze dne 15. 12. 2017, č. j. 3765/2017-HANOI-64/a, zastupitelský úřad podle § 169d odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítl žádost žalobce o upuštění od osobního podání žádosti o vydání zaměstnanecké karty a zároveň zastavil řízení o žádosti o vydání zaměstnanecké karty. Žalobce se bránil rozkladem. Ministr zahraničních věcí se ztotožnil se závěrem, že situace žalobce neodůvodňovala upuštění od

osobního podání žádosti o zaměstnaneckou kartu a označeným rozhodnutím rozklad zamítl. Přitom mj. konstatoval, že neúspěšné pokusy žadatele registrovat se přes systém Visapoint nejsou důvodem pro upuštění od osobního podání žádosti a nedokazují ani, že tento systém nebyl v dané době funkční. Žalobce nedoložil žádné zdravotní, respektive sociální důvody, ani jiné skutečnosti, které by mohly odůvodnit upuštění od osobního podání žádosti. Přechod na nový objednávací systém v průběhu měsíce listopadu označil ministr za souladný s § 169d odst. 2, § 169f a § 169h zákona o pobytu cizinců. Zákon o pobytu cizinců žalobci ukládal povinnost podat žádost o zaměstnaneckou kartu osobně v předem sjednaném termínu, termín bylo možné sjednat telefonicky, což judikatura NSS nevylučuje.

[3] Krajský soud v záhlaví uvedeným rozsudkem zrušil rozhodnutí ministra i usnesení zastupitelského úřadu a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud dospěl k závěru, že tato rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů. Zastupitelský úřad totiž nijak nereagoval na tvrzení, že od 31. 10. 2017 nefungoval systém Visapoint a od 9. 11. 2017 byl uzavřen zastupitelský úřad, což žalobci znemožnilo sjednat si termín pro podání žádosti o zaměstnaneckou kartu osobně. Toto pochybení neodstranil ani ministr v rozhodnutí o rozkladu. Krajský soud správním orgánům vytkl zejména chybějící výklad pojmu „odůvodněný případ“ (jako důvod pro upuštění od osobního podání žádosti o pobytové oprávnění podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců) ve vztahu k individuálním okolnostem daného případu. Dále krajský soud zkritizoval blíže neodůvodněný závěr ministra, že omezení provozu zastupitelského úřadu není důvodem pro upuštění od osobního podání žádosti o zaměstnaneckou kartu. Ministr nepřipustně zúžil rozsah případů odůvodňujících upuštění od osobního podání žádosti na důvody na straně žadatele. Naopak takovým důvodem dle krajského soudu mohou být i technické důvody na straně zastupitelského úřadu. Krajský soud se dále obsáhle věcně vyjádřil k okolnostem, z nichž žalobce dovozoval faktickou nemožnost osobního podání žádosti, a v zásadě se s argumentací žalobce ztotožnil.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalobce

[4] Žalovaný (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Stěžovatel mj. trvá na tom, že krátkodobé omezení objednávání žadatelů o pobytové oprávnění spojené s přechodem na nový objednávací systém není případem odůvodňujícím upuštění od osobního podání žádosti. I pokud by stěžovatel připustil, že krátkodobý, jasně časově ohraničený výpadek registračního systému je důvodem pro upuštění od osobního podání žádosti, nepřekročil v žalobcově případě meze správního uvážení. Stěžovatel dále označil část odůvodnění napadeného rozsudku za nesrozumitelnou. Krajský soud totiž stěžovateli vytýkal, že mezi „odůvodněné případy“ pro upuštění od osobního podání žádosti zahrnul pouze zdravotní a sociální důvody, což však neodpovídá odůvodnění rozhodnutí o rozkladu, v němž ministr zahraničních věcí připustil, že uvedený pojem může zahrnovat i překážky na straně zastupitelského úřadu.

[5] Žalobce se ve vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnil se závěry krajského soudu a označil kasační stížnost za nedůvodnou.

pokračování

[6] Stěžovatel v replice k vyjádření žalobce poukázal na závěry uvedené v rozsudcích NSS ze dne 13. 3. 2019, č. j. 6 Azs 30/2019 - 29, a ze dne 19. 3. 2019, č. j. 4 Azs 22/2019 - 50, a konstatoval, že již v předchozím řízení vysvětlil, proč přechod na nový objednávací systém nemůže být „odůvodněným případem“, pro který by bylo možné upustit od povinnosti osobního podání žádosti. Stěžovatel dále argumentoval tím, že podmínky příjmu žádostí jsou nedílnou součástí nastavení podmínek pro zahájení řízení ve věci samé, jejímž smyslem je zajistit, aby se k meritornímu rozhodnutí dostaly pouze žádosti těch žadatelů, kteří dostali všem zákonem stanoveným podmínkám pro podání žádosti. NSS v uvedených rozsudcích potvrdil názor stěžovatele, že rozsudek krajského soudu je vnitřně rozporný a rozhodnutí o rozkladu není nepřezkoumatelné.

III. Posouzení kasační stížnosti

[7] Kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil NSS v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); shledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[8] Kasační stížnost je důvodná.

[9] Při posuzování této kauzy se soud inspiroval rozsudkem ze dne 13. 3. 2019, č. j. 6 Azs 30/2019 - 29, v němž NSS řešil téměř totožný případ. Dále Nejvyšší správní soud obdobné případy rozhodoval např. rozsudky z 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 39/2019 - 61, nebo ze dne 26. 3. 2019, č. j. 4 Azs 25/2019 - 26. V nyní posuzované věci není důvod odchýlit se od závěrů vyslovených v citovaných rozsudcích.

[10] Z provedené rekapitulace je zřejmé, že krajský soud učinil závěr o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí (§ 76 odst. 1 s. ř. s.). Nejvyššímu správnímu soudu se ovšem jeví odůvodnění rozsudku krajského soudu jako vnitřně rozporné, tzn. nepřezkoumatelné, což je vada ke které by musel podle § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlédnout z úřední povinnosti, ovšem stěžovatel tuto námitku uplatnil v replice ze dne 3. 5. 2019. Krajský soud totiž stěžovateli na jednu stranu vytkl, že se nezabýval tím, zda lze, popřípadě proč nelze omezení fungování objednávacího systému považovat za „odůvodněný případ“ pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o zaměstnaneckou kartu (body 30 - 41 odůvodnění napadeného rozsudku), a tím způsobil nepřezkoumatelnost rozhodnutí o rozkladu pro nedostatek důvodů. Hned nato však zkritizoval závěr správních orgánů, že „žalobcem namítané objektivní okolnosti na straně zastupitelského úřadu v podobě omezení jeho provozu nelze pod odůvodněné případy podřadit“ (odstavce 42 a následující téhož rozsudku). Takové odůvodnění nemůže obstát. Pokud má být vadou správního rozhodnutí chybějící výklad neurčitého pojmu obsaženého v zákoně, nelze mu zároveň vytýkat, že tento pojem interpretuje nesprávně. Nepřezkoumatelný závěr nelze zároveň věcně přezkoumat (srov. rozsudek NSS ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006 - 91). Krajský soud v druhé části jeho rozsudku úvahy žalovaného podrobně přezkoumal, přesto učinil závěr o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, čímž se s odkazem na § 76 odst. 1 s. ř. s. vyhnul rozhodnutí věci u jednání, které stěžovatel v podání ze dne 5. 6. 2018 požadoval.

[11] Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že krajský soud považoval za žalovaného ministra zahraničních věcí, který však není samostatným správním orgánem. Směřuje-li žaloba proti rozhodnutí vedoucího ústředního orgánu státní správy, je žalovaným tento ústřední orgán [k postavení zastupitelského úřadu v obdobné věci, jak je ta nyní, srov. rozsudek ze dne 5. 12. 2018, č. j. 1 Azs 195/2018 - 48, část IV.a)]. Toto pochybení však nemohlo mít samo o sobě vliv na zákonnost rozhodnutí krajského soudu, neboť, jak vyplývá z citované judikatury, ministr zahraničních věcí je funkční složkou Ministerstva zahraničních věcí, a krajský soud tak fakticky jednal s Ministerstvem zahraničních věcí, byť za žalovaného označoval ministra.

[12] Nejvyšší správní soud závěrem pro urychlení věci uvádí, že rozhodnutí o rozkladu není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Jak NSS uvedl v již citovaném rozsudku č. j. 4 Azs 25/2019 - 26, ve zcela analogické věci, „[s]právní orgány uvedly na samé hraně přezkoumatelnosti, resp. z jejich závěrů implicitně vyplývá, že nemožnost podávat žádosti o pobytová oprávnění po dobu zavádění nového objednávacího systému nepovažují za odůvodněný případ, pro který by mělo být upuštěno od povinnosti podat žádost o pobytové oprávnění osobně. Podle Nejvyššího správního soudu je vzhledem k argumentaci žalobce v řízení o rozkladu a nesporným skutkovým okolnostem případu zřejmé, že správní orgány jeho argumentaci nepřijaly, byť některé argumenty vypořádaly mimoběžně. Nejvyšší správní soud připouští, že se správní orgány vysvětlení svých závěrů mohly věnovat podrobněji, resp. že mohly výslovně uvést, že nepřijímání žádosti o pobytové oprávnění po dobu zavádění nového systému není odůvodněným případem pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti, nicméně i přesto provedené odůvodnění nebrání tomu, aby ze strany krajského soudu mohla být přezkoumána zákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného.“

IV. Závěr

[13] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou. Rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm bude krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[14] Krajský soud v novém rozhodnutí rozhodne též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnost (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. června 2019

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu

pokračování

4 Azs 122/2019 - 44